

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในด้านความหมายของการศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา ด้านองค์ประกอบการศึกษา หลักสูตรครูนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่องแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาเอกสาร และวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นเครื่องมือ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเกี่ยวกับด้านความหมายของการศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา ด้านองค์ประกอบการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู นักเรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สภาพทั่วไปของจังหวัดลพบุรี และด้านการประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี

2. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความหมายของการศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา ด้านองค์ประกอบการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู นักเรียน และด้านการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาด้วยการสัมภาษณ์ขั้นตอนดังต่อไปนี้

#### การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

1.1 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาโดยกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 มีประสบการณ์โดยตรงกับการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดลพบุรี หรือ
- 1.1.2 เป็นผู้มีความรู้ มีตำแหน่ง หน้าที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี หรือ
- 1.1.3 เป็นนักวิชาการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการวางแผน และการพัฒนาการศึกษา

จากเกณฑ์ในการพิจารณาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา 6 ท่านเพื่อกำหนดกรอบของการศึกษา

1.2 ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาที่ได้รับคัดเลือกในข้อที่ 1 และศึกษานิเทศก์แต่ละอำเภอ เสนอรายชื่อผู้เข้าห้องเรียนที่สนใจเกี่ยวกับการศึกษา และที่ประชาชนนับถือ บรอกฎว่าได้รายชื่อ ผู้เข้าห้องเรียนทั้งสิ้น 40 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับผู้เข้าห้องเรียน 1 ชุด แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบเลือกตอบ แบ่งเป็นประเด็นต่อไปนี้

- ก. ด้านเพศ อายุ
- ข. วุฒิการศึกษา
- ค. ประสบการณ์ในการทำงาน
- ง. สถานภาพในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แนวคิดของผู้เข้าห้องเรียนเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น

- ด้านความหมายการศึกษา

- ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา
- ด้านองค์ประกอบการศึกษา
  - หลักสูตร
  - ครู
  - นักเรียน
- ด้านการเรียนการสอน
- ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
- ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ถึงผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการจำนวน 20 คน และผู้นำท้องถิ่นไม่เป็นทางการ จำนวน 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ถึงผู้นำท้องถิ่นจำนวน 40 คน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น ด้วยตนเองทั้งหมด

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

สูตร คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร (ประคอง กรรณสูตร 2528:60)

$$P = \frac{n}{N} \times 100$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

n = จำนวนผู้ให้ข้อมูลกลุ่มย่อย

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด



## สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

### 1. สถานภาพของผู้ปกครอง

สถานภาพของผู้ปกครองในจังหวัดลพบุรี สรุปได้ว่าผู้ปกครองทั้งหมด 40 คน ผู้ที่สัมภาษณ์เป็นชาย 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 เป็นหญิง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 อายุของผู้ปกครองในจังหวัดลพบุรีมีอายุอยู่ในช่วง มากกว่า 50 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาเท่ากัน 2 ระดับ คือ ต่ำกว่าอนุปริญญา และปริญญาตรีอย่างละ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาวุฒิปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50

ในด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ปกครองมีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 65.00 รองลงมา 10-15 ปี ร้อยละ 17.50 และประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 1-5 ปี ร้อยละ 5.00 สถานภาพในการทำงานของผู้ปกครอง ที่มากที่สุด เป็นระดับผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมาเป็นกักัน ร้อยละ 17.50 และที่น้อยที่สุดมีเท่ากัน คือ สมาชิกสภาจังหวัด 1 คน ประธานชมรมข้าราชการบำนาญ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

เมื่อแยกพิจารณารายละเอียดของแนวคิดในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านความหมายของการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดมีแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาว่าการศึกษา คือ การให้ความรู้ และการแสวงหาความรู้ ผู้ปกครองจำนวนรองลงมา คิดว่า การศึกษา คือ การที่ทำให้คนเจริญงอกงามทำให้คนเป็นคนมีชีวิตที่ดีขึ้น

2. ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 17 ข้อ รวบรวมพบว่า ผู้ปกครองจำนวน 40 คน คิดว่าควรจะมีทั้งหมด 15 ข้อดังต่อไปนี้ เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร เพื่อให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความขยัน มีความซื่อสัตย์ รู้จักประหยัด มีความอดทน มีวินัย รู้จัก

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาไทย มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง ผู้นำท้องถิ่นจำนวนรองลงมา คิดว่าจุดมุ่งหมายที่ควรจะมีได้แก่ มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

2.1 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตรนั้น พบว่าเหตุผลที่ผู้นำท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะพัฒนาคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ รองลงมาคือ จะได้ออกไปประกอบอาชีพได้ และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ การยกมาตรฐานการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นจะสร้างความสามัคคีให้เกิดแก่ตัวผู้เรียน

2.2 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า เพื่อให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยนั้น พบว่า เหตุผลที่ผู้นำท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ทำให้รู้จักสิทธิ และหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือ ประชาธิปไตยเป็นรากฐานโดยทั่ว ๆ ไปควรที่จะปลูกฝังไว้ และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ประเทศชาติจะได้เจริญมั่นคง เทียบเท่าต่างประเทศ

2.3 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์นั้น พบว่า เหตุผลที่ผู้นำท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันหลัก รองลงมาคือ เพื่อให้ประชาชนรักความสามัคคี มีสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีความจงรักภักดี และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ เป็นการรู้พื้นฐานารู้จักคุณค่าของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.4 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีคุณธรรม จริยธรรมนั้น เหตุผลที่ผู้นำท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ การที่สังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น ทุกคนต้องมีจริยธรรม และคุณธรรมประจำใจ รองลงมาคือ ควรให้นักเรียนฝึกปฏิบัติมากกว่าการให้ความรู้ และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมจะทำให้การศึกษาก้าวหน้าไปด้วย

2.5 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความขยันนั้น พบว่า พบว่า เหตุผลที่ผู้นำท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ความขยันเป็นสิ่งที่สังคมต้องการ เพื่อเป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองดี เหตุผลรองลงมาคือ ความขยัน เป็นคุณธรรมของคนดี และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ความขยันเป็นรากฐานของการมีฐานะมั่นคง

2.6 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความซื่อสัตย์นั้น พบว่า

เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่สังคมต้องการเพื่อเป็นพื้นฐานของความ เป็นพลเมืองดี รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมของคนดี

2.7 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้รู้จักประหยัดนั้น พบว่า เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ควรที่จะปลูกฝังให้เด็กทำเป็นกิจนิสัย รองลงมาคือ ถ้าเด็ก รู้จักประหยัดก็จะเกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ตัวเอง และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ในเมืองมีความ แตกต่างคนจน คนรวยแตกต่างกัน ลูกที่มีพ่อแม่รวยจะพุ่มเฟิย ครุควรเป็นตัวอย่างในการประหยัด

2.8 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความอดทนนั้น เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ เด็กสมัยใหม่มีความอดทนน้อย ควรปูพื้นฐานให้เด็กรู้จักความอดทน เป็นคุณธรรมประจำตัว รองลงมาคือ ความอดทนเป็นหนทางแห่งชัยชนะ และความสำเร็จ และ เหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ความแตกต่างของเด็กในเมืองกับชนบทต่างกันมาก ทุกคนต้องต่อสู้ และต้องมีความอดทนเพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

2.9 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีวินัยนั้น เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ เป็นพื้นฐานที่จะต้องปลูกฝัง ต้องฝึกฝนให้เป็นคุณธรรมประจำตัว รอง ลงมาคือ เด็กไม่ค่อยมีวินัยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ถ้าเด็กมีวินัยสังคมก็จะดีไปด้วย และเหตุผลที่มี ผู้ตอบน้อยที่สุดคือ เด็กจะได้เกิดจิตสำนึกสร้างวินัยในตนเอง

2.10 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ควรปลูกฝังให้เด็กรู้จักรัก ธรรมชาติและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาคือ ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไป มาก เมื่อมีการอนุรักษ์ก็จะทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ทรัพยากรธรรม ชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติควรรักษาไว้

2.11 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความรู้ และทักษะ พื้นฐานทางด้านภาษาไทยนั้น เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ เป็นการฝึกฝนพื้นฐานทางด้าน ภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ รองลงมาคือ ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ของ คนไทย และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ควรจะส่งเสริมเพราะเป็นพื้นฐานที่จะใช้ในด้านอื่นๆ

2.12 สำหรับแนวคิดของผู้เข้าท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความรู้ และทักษะ พื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์นั้น เหตุผลที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ เป็นพื้นฐานให้เด็กคิดคำนวณเลขได้ รองลงมาคือ คณิตศาสตร์ เป็นวิชาว่าด้วยเหตุผลสามารถนำมาแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในชีวิตประจำวัน

2.13 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์นั้น เหตุผลที่ผู้ปกครองตอบมากที่สุดคือ ำรู้เป็นพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ ควรให้ความรู้ทางด้านนี้ให้มาก เพราะทุกวันนี้เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามาก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ จะทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผลในการทำงาน

2.14 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงานนั้น เหตุผลที่ผู้ปกครองตอบมากที่สุดคือ การทำงานให้ก้าวหน้าจะต้องมีความรักในงานนั้น ศรัทธาในการทำงาน ตั้งใจพัฒนา และปรับปรุงงานดีขึ้น รองลงมาคือ เป็นการปลูกฝังพื้นฐานกิจนิสัยที่ดีในการทำงานให้แก่เด็ก และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ จะทำให้การทำงานเป็นไปได้ดี ด้วยดี สำเร็จตามเป้าหมาย

2.15 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงนั้น เหตุผลที่ผู้ปกครองตอบมากที่สุดคือ คนเราถ้ามีสุขภาพแข็งแรงย่อมจะทำให้การงานครอบครัวฐานะ รวมทั้งสังคมมั่นคง และมีความสำเร็จ รองลงมาคือ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ควรเน้น และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กในจังหวัดลพบุรีมีลักษณะตัวเล็กและผอม

2.16 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนนั้น เหตุผลที่ผู้ปกครองตอบมากที่สุดคือ เป็นการปลูกฝังให้เด็กรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รองลงมาคือ จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ เป็นการสร้างพื้นฐานให้เด็กเห็นความสำคัญของชุมชนว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

2.17 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพ เหตุผลที่ผู้ปกครองตอบมากที่สุดคือ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เด็กจะได้มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รองลงมาคือ เป็นการปลูกฝังการรักการทำงาน การอาชีพ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพได้ดีต่อไป และเหตุผลที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ควรสอนอาชีพที่สำคัญในท้องถิ่น เพราะต่อไปเด็กต้องไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น

2.18 ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น แนวคิดของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ตอบมากที่สุดคือ ครูไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย รองลงมาคือ การนำไปใช้ยังไม่ได้ตามจุดมุ่งหมาย และปัญหาที่ผู้ปกครองตอบน้อยที่สุดคือ จุดมุ่งหมายไม่ชัดเจน



สำหรับข้อเสนอแนะในเรื่องจุดมุ่งหมายนั้น ข้อเสนอแนะตามแนวคิดของผู้ทรงถนัดที่ตอบมากที่สุดคือ ต้องทำความเข้าใจความรู้แก่ครูทางด้านจุดมุ่งหมายให้ครูรู้อย่างแท้จริง ข้อเสนอแนะรองลงมาคือ ควรเขียนจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

### 3. ด้านองค์ประกอบการศึกษา

#### 3.1 หลักสูตร

3.1.1 กลุ่มทักษะภาษาไทย ผู้ทรงถนัดในจังหวัดลพบุรีมีแนวคิดว่าจะเพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้เป็น การละเล่นต่าง ๆ และการแสดงพื้นเมือง เช่น การเล่นตะหมาเปียะ ระเบาลพบุรี รองลงมาคือ นิทานพื้นบ้าน เช่น ตำนานเรื่องท้าวทกชนาก ตำนานเรื่องขันหมากเมืองจีน และผู้ทรงถนัดจำนวนน้อยที่สุดคิดว่า ไม่ต้องเพิ่มเติมอะไร

3.1.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผู้ทรงถนัดในจังหวัดลพบุรีมีแนวคิดว่าจะเพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้เป็น ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี และอนุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช รองลงมา คือ เรื่องศาลพระกาฬ พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ ตึกวิทยาเขนทร์ ปรากฏสามยอด และเรื่องที่ผู้ทรงถนัดให้เพิ่มเติมน้อยที่สุดคือ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

3.1.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ผู้ทรงถนัดในจังหวัดลพบุรีมีแนวคิดว่าจะเพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้เป็น การสอนเน้นทางด้านศีลธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ประเพณีกาฬ้า ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีชักพระศรีอารีย์วัดโกลย์ ประเพณีกวนข้าวทิพย์ และเรื่องที่ผู้ทรงถนัดให้เพิ่มเติมที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ เพลงเก่าของจังหวัดลพบุรี

3.1.4 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ผู้ทรงถนัดในจังหวัดลพบุรีมีแนวคิดว่าจะเพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้เป็น การทำไข่เค็ม รองลงมาคือ เรื่องการทำดินสอพอง การทอดผ้าไหมมัดหมี่ และผู้ทรงถนัดจำนวนน้อยที่สุดคิดว่าไม่ต้องเพิ่มเติมอะไร

3.1.5 ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับหลักสูตรระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี แนวคิดของผู้ทรงถนัดเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคที่ตอบมากที่สุดคือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง รองลงมาคือ หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป และปัญหาที่ผู้ทรงถนัดตอบน้อยที่สุดคือ หลักสูตรบางอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สำหรับข้อเสนอแนะในเรื่องหลักสูตรนั้น ข้อเสนอแนะตามแนวคิดของผู้ทรงถนัดตอบ

มากที่สุดคือ ครูควรศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร รองลงมาคือ เรื่องการปฏิบัติควรปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเฉพาะให้เด็กคิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง เด็กก็จะเกิดการพัฒนา และข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ควรมีการทดลองใช้หลักสูตรกับเด็กทั่วประเทศ เพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตร

### 3.2 ครู

3.2.1 สำหรับลักษณะและบทบาทของครูระดับประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีนั้น ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดมีแนวคิดที่ว่า ครูควรมีลักษณะและบทบาทดังนี้คือ ตั้งใจสอน และอบรมศิษย์ โดยใช้หลักวิชาการศึกษา มีความรักและเมตตาต่อเด็ก รองลงมาคือ มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ลักษณะและบทบาทของครูที่ผู้ปกครองตอบน้อยที่สุดคือ ครูควรที่จะเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่น

3.2.2 ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับครูในระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี แนวคิดของผู้ปกครองเกี่ยวกับ ปัญหา และอุปสรรคที่ตอบมากที่สุดคือ ครูอยู่ไกลมาสายกลับก่อนเวลา ขาดความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ครูมีหนี้สินและปัญหาที่ผู้ปกครองตอบน้อยที่สุดคือ งานธุรการของครูมีมากกว่างานด้านการเรียนการสอน

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับครูนั้น ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนา อบรม ให้ความรู้แก่ครู รองลงมาคือ ควรมีการส่งเสริมสถานภาพของครู ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสวัสดิการที่ดีกว่านี้ และข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ควรมีใบประกอบวิชาชีพครูและจ้างครูเป็นคราวๆ ไป

### 3.3 นักเรียน

3.3.1 สำหรับแนวคิดด้านลักษณะนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น ผู้ปกครองคิดว่า นักเรียนควรมีลักษณะดังนี้ คือ ควรมีสภาพอนามัยแข็งแรง รองลงมาคือ มีคุณธรรม จริยธรรม และลักษณะของนักเรียนที่ผู้ปกครองตอบน้อยที่สุดคือ รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3.3.2 สำหรับแนวคิดของผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กเรียนจบชั้นประถมศึกษา

สิ่งที่ผู้เข้าท้องถิ่นมีแนวคิดมากที่สุดคือ ให้นักศึกษาต่อ รองลงมาคือ ให้นักศึกษาต่อทางด้านอาชีพที่ต้องการงานท้องถิ่น และออกมาฝึกงานอาชีพที่ถนัด

3.3.3 ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ผู้เข้าท้องถิ่นจำนวนมากที่สุดคิดว่า ปัญหา และอุปสรรคได้แก่ เด็กติดยาเสพติด รองลงมาคือ ความประพฤติไม่ดี เกเร และปัญหาที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบน้อยที่สุด คือ เด็กขาดเรียน

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักเรียนนั้น ข้อเสนอแนะที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ครู และผู้ปกครองต้องประสานกัน มีความสัมพันธ์ที่จะช่วยแก้ปัญหาาร่วมกัน รองลงมาคือ ควรแก้ลักษณะนิสัยด้วยกระบวนการเรียนการสอน ครูควรดูแลเอาใจใส่เด็กให้มาก และข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ การมีโครงการอาหารกลางวันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนร่วมกันแก้ปัญหาเด็กขาดสารอาหาร

#### 4. ด้านการเรียนการสอน

4.1 สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี นั้น ผู้เข้าท้องถิ่นคิดว่า การเรียนการสอนที่สำคัญควรมีดังนี้ คือ วิธีสอนต้องมีสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ ในด้านตัวบุคคลควรให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนให้เด็กมีส่วนร่วมได้ ปฏิบัติจริง และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบน้อยที่สุดคือ การให้ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้บรรยายฝ่ายเดียว

4.2 ปัญหา และอุปสรรค เกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น เกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคที่ผู้เข้าท้องถิ่น ตอบมากที่สุด คือ อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ครูสอนแบบเก่า ครูบรรยาย เขียนอ่านแล้วให้เด็กทำตาม และปัญหาที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบน้อยที่สุดคือ ครูไม่ได้รับการอบรม ครูจบด้านหนึ่งไปสอนอีกด้านหนึ่ง ทำให้การเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร และครูรับภาระมากเกินไป นอกจากการเรียนการสอนแล้วยังมีงานนอกเหนือจากการสอนที่ต้องทำ งานโครงการต่างๆ ทำให้ครูสอนไม่เต็มที่

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น ข้อเสนอแนะที่ผู้เข้าท้องถิ่นตอบมากที่สุดคือ ควรให้ศึกษานิเทศก์ แนะนำด้านการเรียนการสอนแก่ครู และติดตามผล รองลงมาคือ ควรมีงบประมาณซื้อสื่อการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดคือ ควรลดการทำงานนอกเหนือจากการสอน และควรเพิ่มบุคลากรในการทำงานโครงการต่างๆ

## 5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

5.1 สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษานั้น ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งมีผู้ตอบถึงร้อยละ 95.00 เพราะต้องการให้แนวคิดจากประชาชนมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา และผู้นำท้องถิ่นจำนวนน้อยที่สุด (5%) มีแนวคิดว่า ชุมชนไม่ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะหากประชาชนจัดการศึกษา จะเกิดความสับสน

5.2 สำหรับแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้ที่ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น ผู้นำท้องถิ่นให้แนวคิดว่าผู้ที่ควรมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ผู้นำท้องถิ่น รองลงมาคือ ผู้ปกครองนักเรียน ลำดับต่อมาคือ ผู้มีความรู้

5.3 สำหรับแนวคิดที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างใดนั้น ผู้นำท้องถิ่นให้แนวคิดว่า ควรนำแนวคิดจากประชาชนมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา

## อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบแนวคิดของผู้ทำท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ซึ่งควรจะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

### 1. ด้านความหมายการศึกษา

ผู้ทำท้องถิ่น มีแนวคิดว่าการศึกษา หมายถึง การให้ความรู้ การเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ ซึ่งจากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การให้ความรู้ การเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะพัฒนาในด้านต่างๆ ของมนุษย์ให้ดีขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ความหมายของการศึกษานี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.ภิญโญ สาธร (2530:3) ที่ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาหมายถึง กระบวนการทุกชนิด ที่ช่วยพัฒนาหรือปรับปรุง จิตใจ อูบนิสัย และคุณสมบัติทางกายภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ดีขึ้น

สำหรับความหมายของการศึกษาที่ว่า การศึกษาหมายถึง การทำให้คนเจริญงอกงาม ทำให้คนเป็นคนมีชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมน อมรวิวัฒน์ (2533:297) ที่ให้ความหมายว่า การศึกษาหมายถึง เครื่องมือ และกระบวนการต่อเนื่องอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้นักศึกษามีความเจริญงอกงาม ปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตดี และมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่พึงประสงค์ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่าผู้ทำท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการศึกษา ว่าเมื่อเด็กได้รับการศึกษาแล้ว จะทำให้เกิดความรู้ความเจริญงอกงาม และความก้าวหน้าแก่ตัวเอง

### 2. ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี

ผู้ทำท้องถิ่นทั้งหมดมีแนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรีว่า

1. เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษากลับเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร
2. เพื่อให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
3. มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
4. มีคุณธรรม จริยธรรม
5. มีความขยัน
6. มีความซื่อสัตย์
7. รู้จักประหยัด
8. มีความอดทน

9. มีวินัย
10. รู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาไทย
12. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์
13. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์
14. มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน
15. มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง

จากจุดมุ่งหมายทั้งหมด 15 ข้อนี้ ผู้เข้าห้องเรียนทั้งหมด 40 คน มีแนวคิดว่าจะมี ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยว่าจะมี เพราะควรสร้างเป็นพื้นฐานเพื่อเด็กจะได้ประพฤติกฎปฏิบัติเป็นนิสัยเพื่อเติบโตเป็นพลเมืองดีในภายภาคหน้าแต่มีจุดมุ่งหมายอยู่ 2 ข้อคือ มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งผู้เข้าห้องเรียนจำนวน 3 คน มีแนวคิดว่าไม่ควรจะมีโดยมีเหตุผลว่า เด็กยังเล็กไม่ควรที่จะนำมาเกี่ยวข้องกัน ซึ่งจุดมุ่งหมาย 2 ข้อนี้ ผู้วิจัยก็เห็นว่าสมควรจะมีเพราะการที่จะให้เด็กมีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพนั้น สมควรที่จะสอนอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เป็นพื้นฐานในระดับง่าย ๆ เหมาะกับวัยของเด็ก และสำหรับจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนนั้น ควรให้เด็กรู้จักช่วยเหลือชุมชนที่ตนเองอยู่ โดยการให้เด็กช่วยกันรักษาความสะอาด เก็บกวาดขยะในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังนิสัยให้เด็กรักชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

สำหรับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรีนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พบว่า จุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี เป็นจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นเฉพาะของจังหวัดลพบุรีเอง โดยเน้นให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตรให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความขยัน มีความซื่อสัตย์ รู้จักประหยัด มีความอดทน มีวินัย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ไม่ได้เน้นในเรื่องเหล่านี้

สำหรับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตรนั้น อาจเป็นเพราะว่า

การเกณฑ์เด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับในจังหวัดลพบุรี ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ยังดำเนินการได้ไม่ครบทุกคน จังหวัดลพบุรีอัตราการเกณฑ์เด็กได้ร้อยละ 97.38 (แผนปฏิบัติการประจำปี 2537 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี 2536:9) และถ้าดูอัตราร้อยละการเกณฑ์เด็กของทุกจังหวัด ลพบุรีจะอยู่เป็นอันดับที่ 57 จากทั้งหมด 73 จังหวัด ด้วยเหตุนี้ในขณะที่ลพบุรีเป็นศูนย์กลางของการศึกษาของเขต 6 และยังเป็นเมืองศูนย์กลางด้านการบริหารและการพัฒนาภาคกลางตอนบน จึงจำเป็นต้องกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายระดับประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร ซึ่งในข้อนี้ผู้นำท้องถิ่นทั้งหมด 40 คน เห็นว่าควรที่จะกำหนดไว้ เพราะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะพัฒนาคนให้เป็นคน รดยสมบูรณ์ เมื่อเด็กได้รับการศึกษาระดับนี้แล้วก็จะเกิดการพัฒนา และก้าวหน้าต่อไปยิ่งขึ้น

สำหรับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี เพื่อให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีความขยัน ซื่อสัตย์ รู้จักประหยัด มีความอดทน มีวินัย นั้น จากการที่จังหวัดลพบุรีกำหนดให้คุณธรรมเหล่านี้เป็นจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษา อาจเป็นเพราะว่าในสมัยปัจจุบัน ความเจริญ และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาอย่างมากมาย เพื่อเป็นการรองรับความเจริญเหล่านี้ และเพื่อให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย ซึ่งในข้อเหล่านี้ ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 40 คน เห็นว่าควรที่จะกำหนดไว้ เพื่อเป็นพื้นฐานความเป็นพลเมืองดีและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

สำหรับเหตุผลของผู้นำท้องถิ่น ที่มีแนวคิดว่าจะจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี สมควรที่จะกำหนดไว้ นั้น แยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

2.1 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตรนั้น ผู้นำท้องถิ่นให้เหตุผลว่า เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะพัฒนาคนให้เป็นคน รดยสมบูรณ์ จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่นต้องการให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียน เพื่อพัฒนาให้เด็กรู้จักคิด รู้จักทำ และแก้ปัญหาได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเป็นพลเมืองดีต่อไป ดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2538:1) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดก็ตาม ได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การประถมศึกษา มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับพื้นฐาน สำหรับสร้างความเป็นพลเมืองดี ส่วนช่วยแก้ปัญหา ในการพัฒนา

## เศรษฐกิจ และสังคมของชาติ

2.2 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า เพื่อให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย นั้น ผู้เฒ่าท้องถื่น ให้เหตุผลว่า ท้าให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้อง จากแนวคิดนี้ผู้วิจัย คิดว่า ผู้เฒ่าท้องถื่นอาจจะเห็นว่าประชาชนในจังหวัดลพบุรี ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยังไม่มาก ดังจะเห็นว่าในการเลือกตั้งครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2535 มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียง 52.59 (ลพบุรี ละโว้ 2536:9) ซึ่งน่าจะมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่านี้ เพราะจังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่สำคัญ คือ เป็นศูนย์กลางของการศึกษาของเขตภาคการศึกษา 6 เป็นเมืองศูนย์กลางด้านบริหาร และการพัฒนาภาคกลางตอนบน จึงควรที่จะปลูกฝังให้เด็กรู้จักใช้ สิทธิและหน้าที่ของตนเองซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ดังที่ จานงศ์ ชูปิตดาสังข์ (2534:13) กล่าวไว้ว่า "การเคารพสิทธิซึ่งกันและกันเป็นเรื่องใหญ่ที่สุดของการ อยู่ร่วมกันเพราะคนในสังคมหนึ่ง ๆ จะมีสิทธิเท่าเทียมกัน จะคิดจะทำสิ่งใดก็ย่อมได้เพียงแต่อย่า เป็นการเบียดเบียนคนอื่นก็พอ"

การที่จะให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยนั้น ผู้เฒ่าท้องถื่นให้แนวคิด ว่า ประชาธิปไตยเป็นรากฐานโดยทั่วๆ ไป ควรที่จะปลูกฝังไว้ ผู้วิจัยคิดว่าการที่ผู้เฒ่าท้องถื่นมี ความคิดเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถ้าคนในประเทศ ไม่มีความรู้และความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ก็จะทำให้การปกครองเป็นไปด้วยความยาก ล้ายาก ผู้เฒ่าท้องถื่นจึงเห็นว่าควรที่จะปลูกฝังให้แก่เด็กตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องดังที่ ธเนศ ขำเกิด (2535:13) กล่าวว่า "การเสริม สร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนคงมีใช้เพียงแค่สอนให้นักเรียน เรียนรู้ว่าประชาธิปไตยคืออะไร แต่ควรปลูกฝังให้เกิดในวิถีชีวิตของนักเรียนด้วยการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน"

2.3 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์นั้น ผู้เฒ่าท้องถื่นให้เหตุผลว่า ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันหลัก และเพื่อให้ประชาชนรัก ความสามัคคี มีสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีความจงรักภักดี การที่ผู้เฒ่าท้องถื่นมีเหตุผลเช่นนี้อาจ เป็นเพราะ ในจังหวัดลพบุรีนั้น แม้ว่าประชากรจะเป็นชนเชื้อชาติไทยในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีประชากรบางส่วนเป็นชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว เวียดนาม



ลาวพวน และมอญ คนไทยเหล่านี้ยังคงรักษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองอยู่ (ลพบุรี ละโว้ อมตะนคร 2530:13) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะสืบเชื้อสายมาจากที่ต่างๆ กันแต่ที่อยู่ร่วมกันได้ เพราะมีสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจอยู่ร่วมกัน คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทำให้เกิดความสามัคคี โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข จากคำขวัญของจังหวัดลพบุรีที่ว่าวังนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปรางสามยอดคือเลื่อง เมืองแห่งดินสอพอง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์ จากคำขวัญนี้จะเห็นได้ว่าชาวลพบุรี เคารพและมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช トラบจนเท่าทุกวันนี้ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

2.4 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีคุณธรรม จริยธรรมนั้น ผู้เฒ่าต้องชี้ให้เห็นเหตุผลว่าการที่สังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขทุกคนต้องมีจริยธรรม และคุณธรรมประจำใจ จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้เฒ่าต้องเน้นตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรม และคุณธรรมเพราะการที่สังคมเคยเป็นสังคมกสิกรรมได้มุ่งหน้าสู่สังคมนวัตกรรม ทำให้เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรม ตลอดจนค่านิยมของคนในท้องถิ่น ดังที่ นาวิ รังสิวารักษ์ (2527:43) ได้กล่าวไว้ว่า ได้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม กล่าวคือ ลักษณะความสัมพันธ์ของคนก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วยในทางที่สอดคล้องกับลักษณะอุตสาหกรรม คือ จะมีลักษณะที่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำ มีการแข่งขันกันสูง การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันมีน้อย การให้ความสำคัญในคุณค่าทางวัตถุยิ่งสูงขึ้น ในขณะที่คุณค่าทางศีลธรรมจรรยา ความเมตตากรุณา การเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกันจะยิ่งลดน้อยถอยลงไปทุกขณะ

จากการที่จังหวัดลพบุรีมีประชากรร้อยละ 91 เป็นเกษตรกรในชนบท (ลพบุรี ละโว้ อมตะนคร 2530:13) สังคมในลพบุรียังเป็นสังคมกสิกรรมอยู่ ผู้เฒ่าต้องชี้แจงมีแนวคิดที่ว่า โรงเรียนควรมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างแท้จริงในการปลูกฝังจริยธรรมที่ดึงมาให้นักเรียน เพื่อเป็นการเตรียมตัวที่จะ เป็นสมาชิกที่ดีให้แก่สังคมอุตสาหกรรมในอนาคต

การที่จะให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมนั้น ผู้เฒ่าต้องชี้แจงแนวคิดที่ว่า ควรให้นักเรียนฝึก

ปฏิบัติมากกว่าหาคำความรู้ ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้ปกครองมีความคิดเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กในท้องถิ่น ยังมีปัญหาเรื่องคุณธรรม และจริยธรรม แสดงว่าผู้ปกครองคงทราบว่าเป็นตามหลักสูตร มีการสอนเรื่องนี้ แต่การแสดงผลยังไม่ปรากฏให้เห็นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางโรงเรียน และครูผู้สอน ต้องเน้นการฝึกปฏิบัติให้กับเด็กมาก ๆ เพื่อที่เด็กจะได้เป็นผู้มีคุณธรรม มีจริยธรรม ดังที่ จรูญ จิรัชค (2528:24) กล่าวไว้ว่า การปลูกฝังจริยธรรมในโรงเรียนยังขาดประสิทธิภาพ กล่าวคือ การเรียนการสอนในโรงเรียนปัจจุบันจะกระทำกันในระดับความรู้ ความเข้าใจล้วนๆ ไม่มีการนำผลไปปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.5 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความขยัน ซื่อสัตย์ รู้จักประหยัด มีความอดทน มีวินัยนั้น ผู้ปกครองให้เหตุผลว่า คุณธรรมเหล่านี้ เป็นสิ่งที่สังคมต้องการ และเป็นพื้นฐานของความ เป็นพลเมืองดี ควรที่จะปลูกฝังให้เป็นคุณธรรมประจำตัว จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของคุณธรรมเหล่านี้ เพื่อรองรับความเจริญและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาอย่าง มากมาย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กจะได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นครูจึงควรปลูกฝังสิ่ง เหล่านี้ เพื่อให้เด็กเป็นพลเมืองดีและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ซึ่งตรงกับ หลักสูตร ประถม ศึกษา พ.ศ. 2521 (2534:4) ในด้านแนวค่านิยมในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ว่า จุด หมายว่า ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมไทยในอนาคตเป็นสังคมที่สงบสุขในการให้การศึกษาในด้านคุณ ธรรม และค่านิยมจึงควรแสวงหาวิธีการ และกิจกรรมที่จะช่วยให้นักพัฒนาคุณธรรม และค่านิยม ต่าง ๆ ได้ผลและเสนอแนะแนวการสอนแก่ครูให้สามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

2.6 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้ปกครองให้เหตุผลว่า ควรปลูกฝังให้เด็กรู้จักรักธรรมชาติ เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ อีกประการหนึ่งคือ ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไปมาก เมื่อมีการอนุรักษ์ก็จะทำให้สิ่งแวดล้อมดี ขึ้น จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ปกครองเห็นว่า ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไปมาก การ ตัดไม้ทำลายป่าเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก และจากปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ จังหวัดลพบุรีมีป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 4 ป่า เนื้อที่ 1,110.108 ไร่ หรือคิดเป็น 28.45%

ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่ถูกรายล้อมถูกรุกเข้ายึดถือครอบครองทำการเกษตรมาช้านานแล้ว ปัจจุบัน เหลือพื้นที่ที่ยังคงมีสภาพเป็นป่าอยู่เพียง 154,531 ไร่ หรือคิดเป็น 3.47% ของเนื้อที่จังหวัด (ลพบุรี ละโว้ อมตะนคร 2530:39) จะเห็นได้ว่า ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดลพบุรีถูกทำลายไปมาก จึงจำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้ โดยปลูกฝังให้เยาวชนรักและเห็นคุณค่าตลอดจนประโยชน์ที่ได้ จากทรัพยากรธรรมชาติที่ควรจะรักษาไว้ ดังคำกล่าวของ ชีรัชย์ ปูรมระติ (2533:28) ที่ว่า "การจัดการทรัพยากรธรรมชาติซึ่งได้แก่ การรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่นั้นมาทำให้เป็นประโยชน์ อย่างเหมาะสม และการสงวนรักษาไว้ไม่ให้หมดสิ้นไป การเห็นคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในธรรมชาติ การป้องกันปัญหามลพิษของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศจำเป็นต้อง รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์แต่ก็ต้องไม่ทำให้พัฒนานั้น ๆ เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และระมัดระวังไม่ทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่หมดสิ้นไป" จะเห็นได้ว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะอนุรักษ์ไว้

2.7 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า การให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนนั้น ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า จะเป็นการปลูกฝังให้เด็กรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นการ พัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการพัฒนา ชุมชนและคิดว่า นอกจากการเรียนการสอน ทางด้านวิชาการแล้วควรปลูกฝังให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนด้วย เพื่อต่อไปภายหน้าเยาวชนเหล่านี้ก็จะเห็นความสำคัญของชุมชนที่ตนเอง อาศัยอยู่ และจะร่วมมือกันพัฒนาชุมชนของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของทาง โรงเรียน ครูผู้สอนที่ต้องปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของชุมชน ให้มีใจรักชุมชน เพื่อจะได้ ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนต่อไป

2.8 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่าให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาไทยนั้น ผู้นำ ท้องถิ่นให้เหตุผลว่า เป็นการฝึกฝนพื้นฐานทางด้านภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ เพราะภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่น เห็นว่าจังหวัด ลพบุรี นอกจากจะมีชนเชื้อชาติไทยในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่แล้ว บางส่วนเป็นชาวไทยที่สืบเชื้อสาย มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว เวียดนาม ลาวพวน และมอญ คนไทยเหล่านี้ยังคงรักษา วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตน จากสาเหตุนี้ จึงจำเป็นต้อง

จะต้องให้เด็กเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ต้องอ่านออกเขียนได้ เพราะนอกจากจะใช้สื่อสารกันได้เข้าใจแล้ว ภาษาไทยยังเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (2533:7) ที่กล่าวว่า "ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติการเรียนการสอนภาษาไทย มุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้และมีเหตุผล จึงต้องปลูกฝังไว้"

2.9 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์นั้น ผู้เฝ้าต้องถือนำให้เหตุผลว่า คณิตศาสตร์ เป็นพื้นฐานให้เด็กคิด คำนวณเลขได้ และเป็นวิชาว่าด้วย เหตุผลสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในชีวิตประจำวัน แนวคิดนี้ สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (2533:18) ที่กล่าวว่า "การเรียนคณิตศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด การคำนวณ สามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และนำความคิดและทักษะที่ได้จากการเรียนคณิตศาสตร์ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และในชีวิตประจำวัน"

2.10 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์นั้น ผู้เฝ้าต้องถือนำให้เหตุผลว่า ควรให้เด็กเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และควรให้ความรู้ทางด้านนี้ให้มาก เพราะทุกวันนี้เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามาก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้เฝ้าต้องถือนำเห็นว่า ในปัจจุบัน ความเจริญและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามากมาย จึงควรที่จะปลูกฝังพื้นฐานวิชาวิทยาศาสตร์ให้แก่เด็ก เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่มาจากความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาศาสตร์ ดังคำกล่าวของ ชีรชัย ปุณณชติ (2533:27) ที่ว่า "ประชาชนควรที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมประชาชนให้พร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี"

2.11 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพนั้น ผู้เฝ้า

ท้องถิ่นที่เหตุผลว่า เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เด็กจะได้มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และการปลูกฝังการรักการทำงาน การอาชีพ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพได้ดีต่อไป จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้คนที่ท้องถิ่นเห็นว่า เด็กระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว เด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาต่อยังมีจำนวนมากจากข้อมูล และสถิติพื้นฐาน (2535:24) เด็กระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ไม่ได้เรียนต่อมีจำนวน 27.11 % ซึ่งเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อหากมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพจะได้มีแนวทางประกอบอาชีพที่ตนเองถนัด และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แนวคิดของผู้คนที่ท้องถิ่นนี้ สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (2533:89) ที่ว่า กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็นทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี ฟังตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังไว้

แนวคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ครอบสอนอาชีพที่สำคัญในท้องถิ่น เพราะต่อไปเด็กต้องไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นนั้น จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้คนที่ท้องถิ่นเห็นความสำคัญของอาชีพในท้องถิ่นว่าควรที่จะเผยแพร่และอนุรักษ์ไว้ ซึ่งอาชีพที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี ได้แก่ การทำเครื่องจักสาน ทอผ้ามัดหมี่ ทอเสื่อกก ทำดินสอพอง เจียรระโนพลอย ทำนา ทำไร่ ดังที่ สำเนียง สร้อย นาคพงษ์ (2535:28) กล่าวไว้ว่า "การเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพนั้น ต้องปรับหลักสูตร และการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับอาชีพของประชาชนในตำบลนั้นๆ ให้มากที่สุด ทั้งต้องมีการปลูกฝังให้นักเรียนรักและทำจริง มีการเผยแพร่ความรู้ และประสบการณ์ทางอาชีพได้ด้วย เป็นการพัฒนาอาชีพในตำบลนั้นด้วย"

2.12 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ให้มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงานนั้น ผู้คนที่ท้องถิ่นที่เหตุผลว่า การทำงานให้ก้าวหน้าจะต้องมีความรักในงานนั้น ศรัทธาในการทำงานตั้งใจพัฒนาและปรับปรุงให้งานดีขึ้น จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้คนที่ท้องถิ่นมีความเห็นดังกล่าว อาจเนื่องมาจากผู้คนที่ท้องถิ่นมีประสบการณ์จากการทำงานของตนเอง และได้เห็นการทำงานของบุคคลอื่นๆ แล้วพบว่า หากผู้ที่ทำงานไม่มีความรักและศรัทธาในการทำงาน หรือไม่ตั้งใจที่จะทำงาน ผลงานที่ได้ก็จะออกมาไม่ดีเท่าที่ควรจึงมีความต้องการที่จะเห็นเด็ก หรือหวังที่จะให้ครูและโรงเรียนได้ปลูกฝัง เน้นกิจนิสัยที่ดีในการทำงานให้เด็ก ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับการสรุปการติดตามผลและแนะนำการให้

หลักสูตรประถมศึกษา (2524:4) ที่กล่าวว่า คุณธรรมที่จำเป็นได้แก่ "นิสัยที่ดีในการทำงาน ขยันหมั่นเพียร ประหยัด อดทน และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ"

2.13 เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ทำให้มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงนั้น ผู้ปกครองเห็นว่าเหตุผลว่า คนเราถ้ามีสุขภาพแข็งแรงย่อมจะทำให้การทำงาน ครอบครัวยุทธศาสตร์รวมทั้งสังคมมั่นคงและมีความสำเร็จ การที่ผู้ปกครองมีความคิดเช่นนี้ อาจมาจากประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ เช่น ผู้ปกครองเห็นว่าบางท่านมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ก็ย่อมมีแรงที่จะทำงาน มีแรงที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานนั้น ๆ และการทำงานมากเป็นผลให้ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงยิ่งขึ้น แล้วท้ายสุดก็ทำให้เขาประสบความสำเร็จได้ ฉะนั้นเขาจึงเห็นความสำคัญของการมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ควรเน้นให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาร์ตัน คิริวิริยะกุล (2524) พบว่าคุณลักษณะที่สำคัญมากในด้านความรู้พื้นฐาน คือ มีความรู้และรู้จักป้องกันรักษาสุขภาพส่วนตัว และส่วนรวม

2.14 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ผู้ปกครองเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ ครูไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้ปกครองคิดเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองเห็นว่า ครูไม่ค่อยมีเวลาทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื่องจาก ครูมีงานต่างๆ มากมาย ต้องสอนทุกวิชา นอกจากนั้น บางคนยังต้องทำงานด้านการเงิน งานธุรการ พยาบาล ห้องสมุด สหกรณ์ โครงการอาหารกลางวันอีกด้วย ทำให้ครูไม่มีเวลาทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย

สำหรับข้อเสนอแนะในเรื่องจุดมุ่งหมายนั้น ข้อเสนอแนะตามแนวคิดของผู้ปกครอง คือ ต้องทำความเข้าใจให้ความรู้แก่ครูทางด้านจุดมุ่งหมายให้ครูรู้อย่างแท้จริง จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ปกครองต้องการให้ครูมีความรู้ทางด้านจุดมุ่งหมาย โดยการอบรม หรือให้ศึกษานิเทศก์ทำความเข้าใจกับครูผู้สอน และคอยติดตามผล ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังคำกล่าวของ วาสนา ณ นคร (2532:147) ที่กล่าวว่า "การนิเทศภายในเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเป็นการช่วยครูแก้ปัญหาการสอนให้ดียิ่งขึ้น" ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าวิธีนี้จะช่วยครูได้มาก

### 3. ด้านองค์ประกอบ

#### 3.1 หลักสูตร ผู้เฒ่าท้องถิ่นมีแนวคิดที่จะเพิ่มเติมเนื้อหาในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

- กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้เฉพาะกลุ่มทักษะภาษาไทย
- กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
- กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
- กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

3.1.1 กลุ่มทักษะภาษาไทย ผู้เฒ่าท้องถิ่นมีแนวคิดที่ควรเพิ่มเติมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ การละเล่นต่างๆ และการแสดงพื้นเมือง เช่น การเล่นตะหมาบैया ระเบาลพური นิทานพื้นบ้าน เช่น ตำนานเรื่องท้าวกกขนาก ตำนานเรื่องขันหมากเมืองจีน จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า จากการที่ลพบุรีเป็นเมืองโบราณเก่าแก่เมืองหนึ่ง มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ตั้งแต่สมัยทวาราวดี สมัยลพบุรี สมัยอยุธยา และยืนยาวมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ย่อมมีการละเล่นต่างๆ การแสดงพื้นเมือง และนิทานพื้นบ้าน ที่สำคัญซึ่งผู้เฒ่าท้องถิ่นได้ตระหนักถึงข้อนี้ ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้เฒ่าท้องถิ่น ซึ่งส่วนมากมีอายุมากกว่า 50 ปี ถึงร้อยละ 60.00 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี ถึงร้อยละ 65.00 ทำให้รู้สึกผูกพันและรักท้องถิ่นที่เขาอาศัยอยู่ จึงต้องการที่จะหาให้เด็กรุ่นหลังได้สืบทอด และได้รู้เรื่องราวในอดีตเพื่อเป็นคติสอนใจ และร่วมกันอนุรักษ์สิ่งที่ดีงามไว้

3.1.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผู้เฒ่าท้องถิ่นมีแนวคิดที่ควรเพิ่มเติมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี อนุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ศาลพระกาฬ พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ ตึกวิชาเยนทร์ ปราสาทสามยอด ปราสาทแขก บุคคลสำคัญในท้องถิ่น พระที่นั่งเย็น จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้เฒ่าท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจในจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี โบราณสถานโบราณวัตถุ ตลอดจนศิลปกรรมต่างๆ ซึ่งได้ทำชื่อเสียงให้แก่จังหวัดลพบุรีในอดีต และในปัจจุบันยังคงเหลือร่องรอยความเจริญรุ่งเรืองให้เห็นปรากฏอยู่ จึงมีแนวคิดที่จะบรรจุเรื่องเหล่านี้ไว้ในหลักสูตร เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญ และรู้จักอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ไว้

3.1.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ผู้เฒ่าท้องถิ่นมีแนวคิดที่ควรเพิ่มเติมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ ประเพณีกาฬ้า ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีชักพระศรีอารีย์วัดไผ่ ประเพณี

กวนข้าวทิพย์ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดลพบุรี นอกจากจะเป็นชนเชื้อชาติไทยในภาคกลาง เป็นส่วนใหญ่อแล้ว บางส่วนเป็นชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว เวียดนาม ลาวพวน และมอญ คนไทยเหล่านี้ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้ไว้ จึงต้องการที่จะให้เกิดรักษาและสืบทอดประเพณีที่ดีงามไว้เพื่อเป็นเอกลักษณ์และความภาคภูมิใจของจังหวัดลพบุรี

ในด้านความต้องการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในจังหวัดลพบุรีนั้น นอกจากผู้นำท้องถิ่นจะให้เพิ่มเติมประเพณีที่สำคัญ ๆ ในจังหวัดลพบุรีแล้ว สิ่งที่ต้องการให้เพิ่มเติมมากที่สุด คือ ให้สอนเน้นทางด้านศิลปกรรม จริยธรรม จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่นตระหนักถึงการส่งเสริมคุณค่าทางศิลปกรรม จริยธรรม เนื่องจากปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย จากสังคมเกษตรกรรมมุ่งหน้าไปสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้เกิดลักษณะที่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำ มีการแข่งขันกันสูง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีน้อย (นาวิ รังสิวารักษ์ 27:43) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก็กำลังจะเกิดขึ้นในจังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นสังคมกสิกรรมที่กำลังเปลี่ยนไปสู่การเป็นสังคมอุตสาหกรรมจึงทำให้เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมตลอดจนค่านิยมของคนในสังคม บัญญัติดังกล่าวนี้ จึงอาจเป็นผลให้ผู้นำท้องถิ่นเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาที่ควรจะเน้นด้านศิลปกรรม จริยธรรม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพทางจิตใจให้สามารถดำรงชีวิตที่ดีงามในสังคมได้ และเพื่อเป็นการรองรับสังคมระบบอุตสาหกรรมในอนาคตอีกด้วย

3.1.4 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ผู้นำท้องถิ่นมีแนวคิดว่าจะเพิ่มเติมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ การทำไร่ไถ้ การทำเกษตร ทำไร่นาสวนผสม การทำดินสอพอง การทอผ้ามัดหมี่ การเจียรนัยพลอย จากแนวคิดนี้ จะเห็นได้ว่าผู้นำท้องถิ่นเน้นในเรื่องหัตถกรรมพื้นบ้านมากกว่างานด้านอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า อาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่สืบทอดกันต่อมา และเป็นอาชีพที่หาซื้อได้ง่ายให้แก่จังหวัดลพบุรี แต่ในปัจจุบันมีโรงงานเกิดขึ้นมากมาย เมื่อเด็กเรียนจบชั้นประถมแล้วมักจะออกไปทำงานตามโรงงานต่างๆ ไม่ค่อยมีเด็กที่จะสนใจประกอบอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาสอนหรือเป็นเพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักในอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่นจึงมีแนวคิดว่าจะกำหนดเรื่องเหล่านี้ไว้ในหลักสูตร เพื่อให้เด็กเกิดความรักและความภาค



ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน หากเด็กสืบทอดต่อไปอาชีพเหล่านี้ก็จะไม่สูญหายและเกิดการพัฒนาก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของวิรัตน์ บัวขาว (2535:66) ที่ว่า "การเรียนรู้ที่ดีควรจะเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถดูจับได้รวดเร็วกว่า นั่นคือการจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยให้ท้องถิ่นเข้ามาร่วมรับรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเราเอง"

จากแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นที่จะเพิ่มเติมเนื้อหาในกลุ่มต่างๆ นั้น ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ บุญถนอม ที่ว่า เนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรีในกลุ่มทักษะภาษาไทยได้แก่ ตำนานท้าวภักขนาท ตำนานเรื่องขันหมากเมืองจีน ระบายลพบุรี กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้แก่อนุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี ศาลพระกาฬ ตึกวิชาเยนทร์ ปราสาทสามยอด ปรากฏ์แขก พระที่นั่งเย็น... กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้แก่ ประเพณีกฐิน้ำ ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีกวนข้าวทิพย์ กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ การทำไร่ การทำสวน การทอผ้ามัดหมี่ การทำดินสอพอง การเจียระไนพลอย ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า สมควรที่จะนำเรื่องเหล่านี้เพิ่มเติมในหลักสูตร เพื่อให้เด็กเกิดความรักและความภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นด้วย

3.1.5 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า ปัญหาและอุปสรรคคือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่นอาจเห็นว่า ครูสอนไม่ตรงหลักสูตร ครูไม่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร ดังงานวิจัยของวิไล บัวเสวีวงศ์ (2522) กล่าวว่า ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจหลักสูตรพอสมควร ส่วนครูยังไม่เข้าใจนัก ครูส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านวิธีสอน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนของวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตรใหม่

ปัญหาที่น่าสนใจตามแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น คือ หลักสูตรบางอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่าผู้นำท้องถิ่นเห็นว่า การสอนในแต่ละวิชาไม่ได้สอนเกี่ยวกับท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่นัก อาจกล่าวได้ว่า การสอนจะสอนในสิ่งที่ไกลตัว เช่น วัฒนธรรมและประเพณีของประเทศเพื่อนบ้าน ยิ่งนานวันเข้าผู้จบการศึกษา มี

โอกาสศึกษาสิ่งที่อยู่รอบตัวน้อยมาก ไม่เกิดความภูมิใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชุมชนและสังคมอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน ซึ่งปัญหานี้งานวิจัยของวรารักษ์ บางเลี้ยง (2534) กล่าวว่า การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรพบว่าทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาทศวรรษเข้าใจหลักสูตราน เนื้อหาที่ตรงกัน และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อที่จะนำไปสู่การนำหลักสูตรไปใช้มากกว่าจะเป็นการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อที่จะปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

สำหรับข้อเสนอแนะในเรื่องหลักสูตรนั้น ข้อเสนอแนะตามแนวคิดของผู้ท้องถิ่น คือ ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ท้องถิ่นเห็นว่า ครูจะต้องอ่านหลักสูตรหรือทำความเข้าใจกับหลักสูตรเป็นเบื้องต้น จะต้องถือเป็นภาระหน้าที่โดยตรงจะต้องรู้ว่าหลักสูตรโดยส่วนรวมเป็นอย่างไรให้กระจ่างชัด จะเห็นได้ว่าการที่จะให้การนำหลักสูตรประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้ที่มีส่วนสำคัญยิ่ง คือ ครูผู้สอน ซึ่งถือว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิบัติงานการศึกษา ฉะนั้นครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นจุดหมาย หลักการโครงสร้าง ตลอดทั้งหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้แจ่มชัด ครูจึงประสบความสำเร็จในการสอน

### 3.2 ครู

3.2.1 สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับด้านลักษณะและบทบาทของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น ผู้ท้องถิ่นคิดว่า ครูควรมีลักษณะและบทบาทดังนี้ คือ ตั้งใจสอนและอบรมศิษย์โดยยึดหลักวิชาการศึกษาและมีความรักและเมตตาต่อเด็ก เกี่ยวกับเรื่องนี้ พงษ์พรชัย สีนลารัตน์ (2532:13) กล่าวว่า "คนที่เป็นครูนั้นจะต้องมีอารมณ์รักเป็นพื้นฐาน มีศรัทธาเป็นเครื่องชักนำความสำเร็จในอาชีพครูจึงจะเกิดขึ้นได้" จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ท้องถิ่นเห็นว่า นอกจากจะต้องตั้งใจสอนและอบรมศิษย์โดยยึดหลักวิชาการศึกษาแล้ว ครูต้องมีความรักและเมตตาต่อเด็กด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กในจังหวัดลพบุรีเป็นลูกเกษตรกรเป็นส่วนมาก ผู้ปกครองมีฐานะยากจนรายได้ไม่แน่นอน ทำให้เด็กบางคนต้องขาดเรียนเพื่อที่จะหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ทำให้เกิดผลกระทบและเกิดผลเสียแก่เด็ก เมื่อครูมีความรักและเมตตาต่อเด็กก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้แก่เด็ก ฉะนั้นตัวครูจึงต้องมีความรักและเมตตาต่อเด็ก

สำหรับลักษณะและบทบาทของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี อีกประการหนึ่งคือ ผู้ที่ท้องถื่นให้แนวคิดทำให้ครูมีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา รักษาวินัย ปฏิบัติตามวินัย กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ มีความรู้ดี หากความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้ที่ท้องถื่น อาจจะยังไม่เคยพบครูที่มีลักษณะครบถ้วนด้วยสิ่งเหล่านี้ เนื่องจากครูประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่ต่อสิ่งเหล่านี้ จากแนวคิดนี้สอดคล้องกับข้อกำหนดของคณะกรรมการข้าราชการครู (2529:33) ที่ได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ให้มีความรู้ดี หากความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา รักษาวินัยดี กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ ผู้วิจัยคิดว่า ลักษณะและบทบาทที่กล่าวมานี้ เป็นสิ่งที่สังคมไทยในปัจจุบันต้องการเป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงควรจะต้องปลูกฝังสิ่งเหล่านี้ให้แก่เด็กด้วย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูที่จะปลูกฝังสิ่งเหล่านี้โดยครูต้องเป็นตัวต้นแบบที่ดีเสียก่อน

ลักษณะและบทบาทของครู ประการต่อมาคือผู้ที่ท้องถื่นให้แนวคิดว่า ครูสามารถพูดภาษาท้องถื่นหรือเข้าใจภาษาท้องถื่นได้เป็นอย่างดี จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า อาจจะเป็นเพราะประชากรในจังหวัดลพบุรีนั้น นอกจากจะเป็นชาวไทยในภาคกลางแล้ว ประชากรในจังหวัดลพบุรียังประกอบด้วยชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว เวียดนาม ญวน มอญ คนไทยเหล่านี้ยังคงรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตน (ลพบุรี ละโว้ อมตะนคร 2536:13) ฉะนั้นครูจึงควรที่จะรู้และเข้าใจภาษาท้องถื่นอยู่บ้าง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในท้องถื่นนั้น เมื่อครูและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันก็จะร่วมมือช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตัวเด็กให้ลดน้อยลง

3.2.2 สำหรับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับครูในระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี นั้น ผู้ที่ท้องถื่นคิดว่าปัญหาและอุปสรรค คือ ครูอยู่ไกลมาสายกลับก่อนเวลา ขาดความรับผิดชอบ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การที่ผู้ที่ท้องถื่นคิดเช่นนี้ อาจเป็นเพราะอำเภอต่างๆ ในจังหวัดลพบุรีอยู่ห่างไกลกัน และการเดินทางไปมายังไม่สะดวกเท่าที่ควร ครูมีที่พักอาศัยอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน โดยที่ครูอยู่อำเภอหนึ่งต้องไปสอนอีกอำเภอหนึ่ง ทำให้การเดินทางไปมาไม่สะดวก และใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาก ดังคำกล่าวของ ประสิทธิ์ บุญถนอม (2528:47) ที่ว่าสภาพทั่วไปของจังหวัดลพบุรีมีปัญหาบางประการ คือ ความได้เปรียบเสียเปรียบในการคมนาคม และการสื่อสารติดต่อกับจังหวัด อำเภอ ที่อยู่ห่างไกลจากจังหวัดต้องใช้เวลาเดินทางติดต่อกับ

จังหวัดมาก ได้แก่ อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอสระโบสถ์ ฉะนั้น  
อำเภอเหล่านี้จึงเดินทางติดต่อกับจังหวัดไม่สะดวก และใช้เวลาในการเดินทางมาก ทำให้การ  
ติดต่อทางด้านการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเสียเปรียบอำเภออื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า ด้วย  
เหตุนี้จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูมาโรงเรียนสาย และกลับก่อนเวลา

อีกปัญหาหนึ่งคือ งานของครูมีมากกว่างานด้านการเรียนการสอน จากแนวคิดนี้ผู้วิจัย  
คิดว่า ในปัจจุบันนอกจากงานการเรียนการสอนแล้ว ครูยังมีงานนอกเหนือจากงานสอน คือ งาน  
ธุรการ งานการเงิน งานโครงการต่างๆ ด้วยเหตุผลนี้ทำให้ครูไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการสอน  
ได้เต็มที่ ทำให้การสอนไม่มีเท่าที่ควร ซึ่งงานวิจัยของ บรรจง บุญการี (2532:143) ก็พบว่า  
ครูมีเวลาเตรียมการสอนน้อยครูส่วนใหญ่ที่สอน จะทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น สอนทุกวิชา นอก  
จากนั้น บางคนยังทำงานด้านการเงิน งานธุรการ พยาบาล ห้องสมุด โครงการอาหารกลางวัน  
อีกด้วย ฉะนั้นการเรียนการสอนจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้เฝ้าสังเกตเกี่ยวกับครู คือ ควรมีการพัฒนา อบรมและให้ความ  
รู้แก่ครู ผู้วิจัยคิดว่า ในเรื่องการจัดอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง  
เพราะการอบรมจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ให้ดีขึ้น ดังเช่น ภิญโญ สาคร  
(2516:246) กล่าวว่า "ครูหรือบุคลากรทุกชนิดของโรงเรียน แม้จะมีความสามารถดีเด่นเพียง  
ใดก็ตาม ถ้าเวลาผ่านไปนานๆ บรรดาความรู้ความชำนาญย่อมอ่อนลงเป็นธรรมดา หรือบางทีการ  
ทำงานก็อาจเจออุปสรรค งานที่ทาก็จะกลายเป็นความเบื่อหน่ายได้เหมือนกัน ดังนั้นการให้ครูหรือ  
บุคลากรหน้าที่ต่างๆ ของโรงเรียนได้เข้าร่วมสัมมนาหรือเข้ารับการฝึกอบรมซึ่งฝ่ายการศึกษาจัด  
ขึ้นเป็นครั้งคราวเป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนจะสนับสนุนทุกวิถีทาง" ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า การอบรมควร  
ทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูตื่นตัว และได้รับวิทยาการความรู้ใหม่เพื่อจะทำให้มีการ  
ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะอีกประการหนึ่ง คือ ควรมีการส่งเสริมสภาพของครู ไม่ว่าจะเป็นด้าน  
เศรษฐกิจ และด้านสวัสดิการให้ดีกว่านี้ แผนปฏิบัติการประจำปี 2537 ของจังหวัดลพบุรี ได้กล่าว  
ไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร และการจัดสวัสดิการยังไม่เพียงพอกับสภาพปัญหาและความจำเป็นโดย  
เฉพาะการจัดสวัสดิการสำหรับครูที่อยู่ห่างไกล ผู้วิจัยคิดว่า ด้านเศรษฐกิจ และด้านสวัสดิการ

ต่างๆ ของครู เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งควรจะปรับปรุงทั้งในด้านเบี้ยเลี้ยงการประชุมหรืออบรม ด้านที่พักอาศัย ตลอดจนค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางที่ห่างไกลจากตัวเมือง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู เพื่อที่จะให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ ดังเช่นที่ สนั่นจิตร์ สุขนทรทรัพย์ มีความเห็นว่า "สวัสดิการเป็นเรื่องสำคัญยิ่งเพราะเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจ อันจะก่อให้เกิดผลทั้งในด้านดีและเสียต่อการปฏิบัติงาน หากหน่วยงานใดมีบุคคลที่มีขวัญและกำลังใจดี ความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานย่อมจะมีมาก และผลการปฏิบัติงานก็ย่อมจะดี แต่หากหน่วยงานใดขาดขวัญและกำลังใจ ความตั้งใจปฏิบัติงานก็ย่อมมีน้อยเพราะความกังวลใจในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการย่อมเป็นเครื่องบั่นทอนกำลังใจและผลการปฏิบัติงาน" จะเห็นได้ว่าในด้านสวัสดิการของครูนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่ง ซึ่งควรจะพิจารณาและจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นด้วย

### 3.3 นักเรียน

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับด้านลักษณะนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า นักเรียนควรมีสภาพอนามัยแข็งแรง ในเรื่องนี้โครงการอาหารกลางวันจังหวัดลพบุรี (2537:2) ได้ระบุไว้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัด สบข. ที่ขาดแคลนอาหารกลางวันมีจำนวนทั้งสิ้น 8,814 คน คิดเป็นร้อยละ 14.94 จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มีจำนวนทั้งสิ้น 5,700 คน คิดเป็นร้อยละ 9.66 จะเห็นได้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวนไม่น้อยในจังหวัดลพบุรียังมีสุขภาพอนามัยที่ไม่แข็งแรง โดยเฉพาะในชนบทเด็กมีลักษณะตัวเล็กและพอมันเกิดจากการขาดสารอาหาร ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า สุขภาพอนามัยแข็งแรงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้และหากเด็กมีสุขภาพแข็งแรงพัฒนาการของเด็กก็จะดีขึ้น ฉะนั้นควรที่จะมีการช่วยเหลือเด็กเพื่อให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง เช่น มีโครงการอาหารกลางวัน มีการอบรมเด็กเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยให้แข็งแรง แนวคิดนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ดาร์ตัน ศิริวิริยะกุล (2524) ที่พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญมากในด้านความรู้พื้นฐาน คือ การมีความรู้และรู้จักป้องกันรักษาสุขภาพส่วนตัวและส่วนรวม ผู้วิจัยคิดว่า ถ้าทุกคนมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง การทำงานทุกอย่างก็จะประสบผลสำเร็จและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแนวคิดเมื่อเด็กเรียนจบชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า ควรให้ศึกษาต่อ



ในเรื่องการศึกษาต่อนี้ข้อมูลสถิติพื้นฐาน จังหวัดลพบุรี (2536:25) ระบุว่า มีเด็กไม่ได้เรียน ต่อถึงร้อยละ 27.11 ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 91 เป็นเกษตรกรในชนบท ซึ่งเกษตรกรส่วนมากมี ฐานะยากจนจึงไม่สามารถที่จะให้เด็กเรียนต่อได้ และจากการที่จังหวัดลพบุรี เป็นศูนย์กลางของการ ศึกษาของเขตภาคการศึกษา 6 เป็นศูนย์กลางด้านบริหารและการพัฒนาภาคกลางตอนบน จึงจำเป็นต้องหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้เด็กมีโอกาสเรียนต่อมากขึ้น ฉะนั้นจากปัญหาความ ยากจนของประชากรนี้รัฐบาลควรที่จะหาวิธีการช่วยเหลือ เพื่อให้เด็กชนบทในจังหวัดลพบุรีได้เรียน ต่อกันมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับฐานะของประชากรให้ดีขึ้น ดังคำกล่าวของ สมชัย วุฒิปรีชา (2533:57) ที่ว่า "ปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อ เป็นเพราะความ ยากจนผู้ปกครองต้องการให้เด็กมาช่วยงานบ้าน หากมีทางใดที่สามารถช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายส่วน นี้ได้ เบอร์เซนต์การเรียนต่อก็จะมากขึ้นอย่างแน่นอน"

3.3.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น แนว คิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค คือ เด็กติดยาเสพติดจากการสัมผัสผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับสาเหตุที่เด็กติดยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่นให้เหตุผลว่า เพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่ ต้องไปทำงานและเด็กคบเพื่อนที่ไม่ดี ในเรื่องนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่นอาจจะเห็นว่า ผู้ปกครอง ของเด็กในจังหวัดลพบุรีส่วนมากยากจน และอาชีพที่ผู้ปกครองนิยมทำกันมาก คือ อาชีพก่อสร้าง ซึ่ง ต้องไปทำอาชีพนี้ห่างไกลจากบ้านบางครั้งก็ไม่ได้กลับบ้าน ปลอบยให้เด็กปกครองกันเอง เมื่อเด็ก ขาดการเอาใจใส่และคบเพื่อนที่ไม่ดี จึงทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กติดยาเสพติด จากปัญหานี้ ผู้วิจัยคิดว่า พ่อแม่ หรือผู้ปกครองและครูต้องคอยเอาใจใส่ช่วยเหลือ และสังเกตพฤติกรรมของเด็ก และต้องร่วมกันแก้ปัญหา ตลอดจนถึงให้ความรักและความเข้าใจแก่เด็ก ก็จะช่วยให้ปัญหานี้หมด ไปได้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักเรียน ผู้นำท้องถิ่นเสนอแนะว่า ครูและผู้ปกครองควรประสาน กัน รดยสร้างความสัมพันธ์ที่จะช่วยกัน และแก้ปัญหาาร่วมกัน จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ผู้นำท้องถิ่น มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งจะแก้ไขได้โดยการที่ครูและผู้ปกครองต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ย่อมก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยกันและกัน ช่วยยให้ครูและผู้ปกครองได้ ทราบถึงพัฒนาการและปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ดีขึ้น ทั้งยังช่วยยให้เกิดความร่วมมือที่ดำเนินการให้ ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ดีขึ้น ผู้วิจัยคิดว่าโรงเรียนจึงควรสร้างความสัมพันธ์

อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อที่จะร่วมมือกันในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่นักเรียน

#### 4. ด้านการเรียนการสอน

สำหรับแนวคิดด้านการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น ผู้เฒ่าต้องถื่นคิดว่ในเรื่องการเรียนการสอน วิธีการสอนต้องมีสื่อการสอน จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ผู้เฒ่าต้องถื่นเห็นว่ สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดี เกิดการเรียนรู้ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยคิดว่า ครูผู้สอนควรจัดหาหรือผลิตสื่อการสอน เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากที่สุด และเลือกซ้่าให้เหมาะสมกับบทเรียน และกิจกรรมซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด ดังคำกล่าวของ บุญชม ศรีสะอาด (2528:10) ที่ว่ "การสอนในปัจจุบันสิ่งที่ครูผู้สอนทุกคนต้องตระหนักและนำไปใช้ประกอบการสอนโดยจะขาดไม่ได้เลยนั่นก็คือ "สื่อการสอน" เพราะเมื่อใดที่ครูผู้สอนปราศจากการนำสื่อการเรียนไปสอนนักเรียนแล้วย่อมที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจที่ไม่ดีพอ ในปัจจุบันสื่อการสอนนับว่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง แม้กระทั่งนักการศึกษา ก็ยอมรับว่ สื่อการสอนคือหัวใจที่สำคัญของหลักสูตร"

สำหรับแนวคิดด้านการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี สลับต่อมานั้น ผู้เฒ่าต้องถื่นคิดว่า ในด้านตัวบุคคลควรให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนให้เด็กมีส่วนร่วมได้ปฏิบัติจริงจากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ควรจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของเด็ก สอนให้เด็กได้ลงมือคิดหาความรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน เด็กก็จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งงานวิจัยของ แสง นิ่มน้อย ได้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับมรณทัศน์ของชาวชนบทเกี่ยวกับประถมศึกษา โดยในด้านกรเรียนการสอน ชาวชนบทต้องการให้เน้นความรู้ควบคู่กับความประพฤติ เน้นปฏิบัติให้มากๆ และให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันให้รู้จักคิดและแก้ปัญหา ซึ่งเมื่อเด็กได้ปฏิบัติจริงแล้วจะทำให้เด็กเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จและ เด็กก็จะมีประสิทธิภาพขึ้นด้วย

สำหรับแนวคิดด้านการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ประการต่อมา

ผู้ว่าท้องถิ่นคิดว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียนนั้น จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า อาจเป็นเพราะว่า จังหวัดลพบุรีมีชนหลายเชื้อชาติ มีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันออกไปจึงต้องการที่จะให้ลูกหลานสืบทอดประเพณีต่างๆ ตลอดจนอาชีพที่สำคัญๆ ในท้องถิ่นไว้โดยจัดเข้าไว้ในเรื่องการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533:4) ที่ได้ระบุแนวดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม ผู้วิจัยคิดว่า เมื่อเด็กได้เรียนรู้เรื่องในท้องถิ่นของตนเอง เด็กก็จะเกิดความภาคภูมิใจ และช่วยกันส่งเสริมความเจริญให้ท้องถิ่นของตนต่อไป

4.1 สำหรับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ว่าท้องถิ่นตอบมากที่สุด คือ อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การที่อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่ตั้งงบประมาณน้อยและงบประมาณที่ได้ก็ต้องนำไปใช้ในด้านอื่นๆ จะเห็นได้จากแผนปฏิบัติการประจำปี 2537 ของจังหวัดลพบุรีว่า ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพทำให้อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า เป็นปัญหาที่สำคัญควรที่จะได้รับการแก้ไข

สำหรับปัญหาและอุปสรรค อีกประการหนึ่งที่ผู้ว่าท้องถิ่นตอบ คือ ครูสอนแบบเก่า ครูบรรยาย เขียน อ่าน แล้วให้เด็กทำตาม จากปัญหานี้ผู้วิจัยคิดว่า วิธีการสอนแบบนี้จะทำให้เด็กไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นเด็กที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ดังนั้นครูจึงควรเปลี่ยนวิธีการสอนจากการสอนที่ยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางดังคำกล่าวของบุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2535:10) ที่ว่า การเรียนการสอนที่ยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางนั้นไม่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กเท่าที่ควร ครูต้องเปลี่ยนบทบาท... โดยวิธีการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากปัญหานี้จะทำการเปลี่ยนการสอนของครูโดยการอบรมหรือให้ศึกษานิเทศก์อบรมและติดตามผลไปด้วย



สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้เฝ้าท้องถิ่นเสนอแนะว่า ควรมีการแนะนำการเรียนการสอนแก่ครูและติดตามผล จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่า การเรียนการสอนยังใช้ครูเป็นศูนย์กลางอยู่ ฉะนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงควรมีการนิเทศ ซึ่งการนิเทศภายในเป็นเรื่องที่สำคัญมาก จะทำให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ดังคำกล่าวของ วาสนา ณ นคร (2532:147) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะเป็นการช่วยครูแก้ปัญหาการสอนที่ดียิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารควรรักษาความสนใจและปฏิบัติงานด้านนี้เป็นประจำ เช่นเดียวกับการบริหารงานด้านอื่นๆ ทั้งนี้จะช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

สำหรับข้อเสนอแนะอีกประการหนึ่ง ผู้เฝ้าท้องถิ่นเสนอแนะว่า ในด้านสื่อสารการเรียนการสอนควรมีงบประมาณซื้อให้ส่วนหนึ่ง และควรรักษาโรงเรือนวิทยากรในท้องถิ่นประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอน ซึ่งจากการวิจัยของ บรรจง บุญการี (2532:139) พบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดลพบุรีใช้ทำการเกษตร บางท้องถิ่นจะมีแร่ธาตุและงานหัตถกรรมต่างๆ ถ้าครูผู้สอนรู้จักสังเกตจะพบว่า ในท้องถิ่นของตนจะมีวัสดุสิ่งของต่างๆ หลายชนิดทั้งที่มีความเป็นสื่อในตัวของมันเอง หรือนำมาปรุงแต่งให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ผู้เรียน สิ่งแวดล้อมและกระบวนการเรียนการสอน

จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยคิดว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะการที่ครูวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ ไม่ว่าจะ เป็นสถานที่ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือบุคลากรที่เชิญมาเป็นวิทยากร นับว่าเป็นการแก้ปัญหาตรงประเด็น โดยเฉพาะการนำบุคลากรในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร น่าจะทำให้เป็นได้ดี เพราะผู้ที่ได้รับผลประโยชน์เป็นบุตรหลานของเราเอง

##### 5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษานั้น ผู้เฝ้าท้องถิ่นคิดว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เหตุผลที่คิดดังกล่าวเพราะต้องการให้แนวคิดจากประชาชนมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา ความคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสนีย์ สังขพันธ์

(2532:120) ที่ว่า "การที่ชุมชนมีโอกาสช่วยเหลือสนับสนุนงานของโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ดีและส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่ดีด้วย" ดังนั้นจึงเป็นการเหมาะสมที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เพราะชุมชนมีความเข้าใจและรู้ถึงความต้องการของโรงเรียน ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับผู้ที่ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น ผู้นำท้องถิ่นคิดว่า ผู้ที่ควรมีส่วนร่วม คือ ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความรู้ และผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับแนวคิดที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไรรั้น ผู้นำท้องถิ่นให้แนวคิดว่าจะควรรานแนวคิดจากประชาชนมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา ในเรื่องนี้สุนทร สุนันท์ชัย (2530:28) ได้กล่าวไว้ว่า จุดสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา คือ จะต้องไม่นำประชาชนเข้ามาเพียงเพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยกันออกเงินหรือช่วยเหลือกิจการของโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมทำกันทั่วไป และสุดท้ายมักจะจบสิ้นลงด้วยการที่ประชาชนถอนตัวออกเพราะมีแต่ถูกโรงเรียนรบกวนไม่สิ้นสุด จากคากล่าวนี้ ผู้วิจัย คิดว่า ควรที่จะนำแนวคิดจากประชาชนมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาของจังหวัดลพบุรีให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้จักท้องถิ่นของตนเองดีกว่าคนอื่น ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี มีประสิทธิภาพและเกิดความก้าวหน้าต่อไป

#### ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า สื่อการเรียนการสอนยังขาดแคลนอยู่ ฉะนั้นจึงควรจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อซื้อสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และควรอบรมครูในการประดิษฐ์สื่อร่ายวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น
2. ในด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนทุกคนนอกจากจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรแล้ว ควรต้องอบรมสั่งสอนและสอดแทรกจริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความประพฤติที่ดีงาม รวมทั้งควรพัฒนาให้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้โดยถือเป็นหน้าที่ของครูทุกคน และควรร่วมมือกันอย่างจริงจังทุกครั้งที่มีโอกาส
3. ควรหาวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการทำงานและสามัคคีในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี และควรมีการแสวงหามาตรการพัฒนาด้าน

ครูและวิชาชีพครูให้ก้าวหน้า เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจ และหลักประกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ควรจัดหาทุนโครงการอาหารกลางวันบริการให้ทั่วถึงทุกตำบล เพื่อให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรง
5. ควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ควรส่งเสริมอาชีพที่สำคัญในท้องถิ่นเพื่อเป็นการอนุรักษ์และไม่ให้สูญหายไป
6. ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งในด้านกำหนดนโยบาย ปรึกษา จุดประสงค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาก้าวไกล

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษา เฉพาะระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้ทำการศึกษาวิจัยระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่นๆ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน หรือสังกัดเทศบาลในจังหวัดต่างๆ รวมทั้งโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาทั่วประเทศด้วย เพื่อให้ผลของการวิจัยกว้างขวาง